

Energiemanagementprogramma

1 juli 2024

Het vermenigvuldigen van deze documentatie en/of het verstrekken van gegevens aan derden in welke vorm dan ook is te allen tijde verboden, tenzij hiervoor schriftelijk toestemming is verkregen van de directie of directievertegenwoordiger van Pellikaan Bouwbedrijf.

Dit energiemangementprogramma is vastgesteld en ondertekend door:

Tilburg, 1 juli 2024



Pellikaan Bouwbedrijf bv
Richard van Emmerik
Algemeen directeur

Energiemanagementprogramma

Pellikaan Bouwbedrijf bv heeft een energiemangementprogramma opgesteld volgens de ISO 50001.

1. Inzicht: Identificatie en beoordeling van energie-aspecten

De energiegegevens worden zover mogelijk halfjaarlijks in de CO₂-footprintcalculator ingevuld. Hierin wordt een overzicht vervaardigd van waaruit men kan zien hoe de CO₂-uitstoot zich ontwikkelt en in hoeverre de doelstellingen worden behaald.

De energieverbruikers binnen Pellikaan Bouwbedrijf bv zijn, zowel kwantitatief als kwalitatief, gedefinieerd in de CO₂-footprint.

2. Verbeterproces: Doelstellingen en programma's met betrekking tot energiereductie

Het oorspronkelijke doel dat Pellikaan Bouwbedrijf bv zich in 2022 heeft gesteld is om de CO₂-uitstoot in scope 1 in 2025 met 22%* te verminderen, ten opzichte van referentiejaar 2021 gerelateerd aan de omzet en aantal fte. Voor scope 2 is de doelstelling om de emissie met 19% te verminderen. De reeds genomen en geplande reductiemaatregelen zijn omschreven in dit energiemangementprogramma.

* Bijgestelde waarde (van 22 naar 21%) op 20 juni 2023 op basis van fout in rekenmodel

In 2023 had Pellikaan Bouwbedrijf bv gepland een overstap te maken naar het nieuwbouwkantoor. Door het niet kunnen realiseren van een elektra-aansluiting is dit met onbepaalde tijd, echter te realiseren na het doeljaar 2025, uitgesteld. Aangezien het huurcontract voor het vorige kantoor afliep is de overstap gemaakt naar een leegstaand kantoor. Voor het nieuwe kantoor, dat ook wordt gehuurd, zijn geen gebruiksgegevens bekend waardoor de CO₂-emissie is teruggerekend vanuit de jaarlijks te ontvangen servicekosten elektra en verwarming (stadsverwarming).

Tevens mist het zicht op de invloed op de CO₂-emissie ten aanzien van de stadsverwarming aangezien deze op basis van toebedeling (m³ wordt berekend en niet op basis van individueel verbruik is vastgesteld. De keuze voor het 'soort elektra' ligt bij de verhuurder, welke heeft gekozen voor Europese groene stroom welke helaas als grijze stroom moet worden gerekend. Voor de elektra is er wel meting separaat voor het kantoor van Pellikaan maar hierover wordt slechts 1 keer per jaar gerapporteerd, te weten in de afrekening servicekosten.

De omzet fluctueert over de jaren gezien het wisselend aantal projecten in uitvoering en de projectgrootte. Jaarlijks wordt in, of voorafgaand aan, de directiebeoordeling geëvalueerd of de doelstellingen en het basisjaar nog reëel zijn. Indien noodzakelijk, bijvoorbeeld als gevolg van verandering van de grootte van het personeelsbestand of de omzet, worden dan de doelstellingen bijgesteld.

Op 28 juni 2023 heeft een dergelijke bijstelling plaatsgevonden. Achtergrond was het niet realiseren van het nieuwbouwkantoor binnen de termijn behorende bij van de doelstelling voor de CO₂-emissie voor 2025. Overigens zijn de doelstellingen voor zowel de projecten als het wagenpark aangescherpt, echter niet voldoende om het verschil goed te maken. De doelstelling voor 2025 is aangepast naar een verlaging van de CO₂-emissie van 3,3% ten opzichte van het, door Covid-19-maatregelen niet reële, basisjaar 2021. De te doel gestelde vermindering van de CO₂-emissie voor 2025 betekent overigens een reductie van 22,8% ten opzichte van 2022! Uit de cijfers van 2023 blijkt dat op meerdere onderdelen de CO₂-emissie meer gedaald is dan opgenomen in de bijgestelde doelstelling van 28 juni 2024. Aangezien de cijfers van zowel kantoor als

wagenpark over 2023 pas in juni 2024 bekend zijn geworden, zullen we pas na bekend worden van de cijfers van de eerste helft van 2024 de doelstellingen opnieuw bezien en mogelijk bijstellen.

Om de per 28 juni 2023 ten doel gestelde reductie te kunnen behalen zijn per soort verbruik doelstellingen gesteld, en acties gekoppeld, waarbij een verantwoordelijke (persoon of functie) is benoemd en ieder halve jaar wordt gemeten, mits mogelijk. De gegevens worden door de aangestelde coördinator ingevuld in de CO₂-footprint. De directie is verantwoordelijk voor het behalen van de doelstellingen, de coördinator is verantwoordelijk voor de controle en monitoring van de uitvoering van het energie-managementprogramma. Op basis van de evaluatie op 28 juni 2023 van de CO₂-emissiedoelstellingen door de algemeen directeur en externe KAM-adviseur zijn acties vervallen, aangepast en toegevoegd.

3. Monitoring

Alle energieverbruikers uit de verschillende scopes worden geregistreerd. Middels tankpassen worden kilometers, elektraverbruik en brandstofverbruik geregistreerd. Middels de projectadministratie worden stroom en of brandstofverbruik per project geregistreerd.

Over het elektriciteits- en stadsverwarmingsverbruik van het nieuwe kantoor zijn geen exacte gegevens voorradig waardoor een CO₂-emissie is berekend op basis van de afrekening servicekosten. Deze wijze van berekening zullen wij de komende jaren op dezelfde wijze uitvoeren.

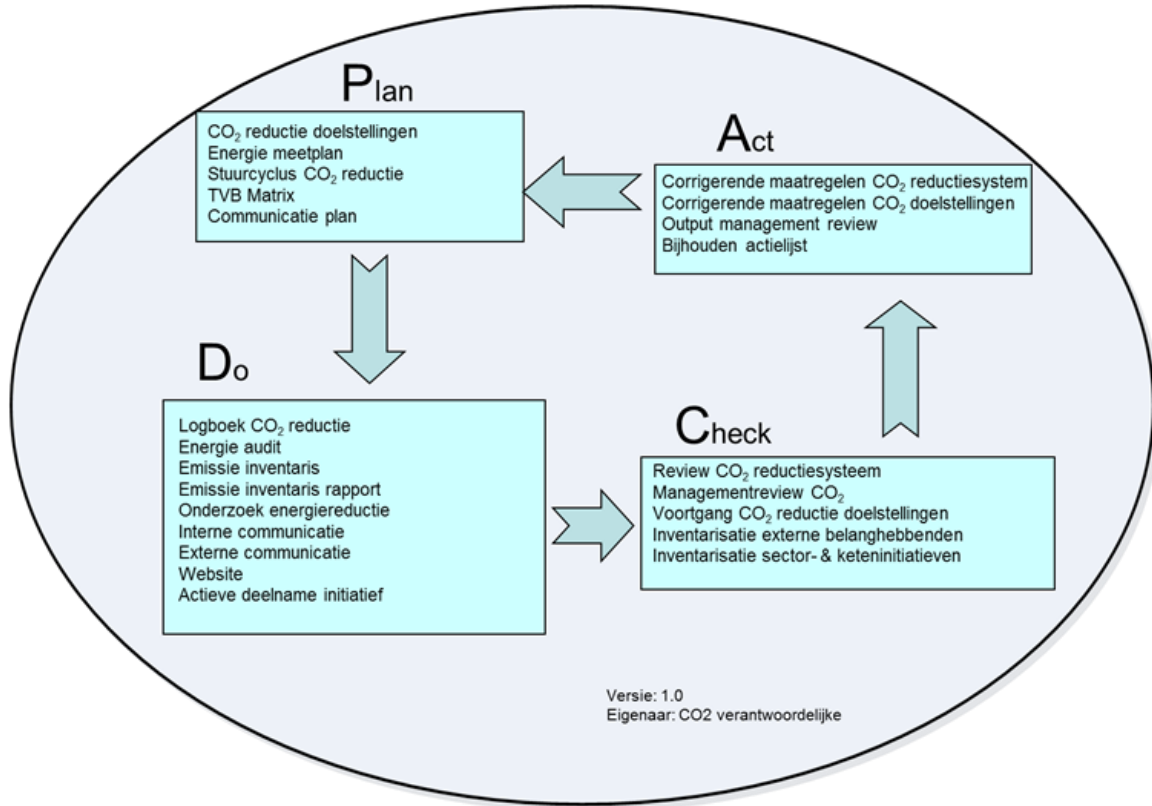
4. Afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen

Wanneer er afwijkingen in het energieverbruik, plotselinge toe- of afnames worden geregistreerd, worden deze verklaard in deze paragraaf. De (voorgenomen) maatregelen zijn voor de organisatie haalbaar en dragen bij aan het behalen van de CO₂-reductiedoelstelling.

Doordat het nieuwbouw kantoor niet is doorgegaan, en met de keuze voor het voorlopig tijdelijke kantoor, was de grootste basis voor de oorspronkelijke verlaging van de CO₂-emissie weggeslagen. Met de andere onderdelen als projecten, wagenpark Pellikaan en Business travel leek na 2022 dit gat niet te dichten. Op basis van de CO₂-emissiecijfers ziet de situatie er heel anders uit en lijken zowel de bijgestelde doelstelling van 2025 (433 ton CO₂) als de oorspronkelijke doelstelling (347 ton CO₂) realiseerbaar.

De maatregelen worden gemonitord tijdens de jaarlijkse energieaudit conform ISO 50001 en de zelfevaluatie vanuit de CO₂-prestatieladder.

5. Stuurcyclus



TVB Matrix

| Functies | Taken | | | | | | | | | | | | Verantwoordelijkheden | | | | | | Bevoegdheden | | | | | |
|------------------------------------|-------------------|---------------------|----------------------------|----------------------|--|--------------------------------------|--------------------------------------|---|---|--|---------------------------------|-------------------|--|---|---------------------------------------|---------------------------------|--|---|---------------------------------|-------------------|-------------------------------|----------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| | Bijhouden website | Interne nieuwsbrief | Nieuwsberichten aanleveren | Externe communicatie | Verzamelen gegevens emissie inventaris | Opstellen CO ₂ -footprint | Opstellen emissie-inventaris-rapport | Uitvoeren review CO ₂ -reductiesysteem | Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen | Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen | Uitvoeren (laten) energie-audit | Up-to-date houden | Voldoen aan eisen CO ₂ -prestatieladder | Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen | Voldoen aan ISO 14064-1 (zie 3.B.2_1) | Deelname aan sectorinitiatieven | Uitvoeren (laten) onderzoek naar energiereductie | Implementatie energiemangementprogramma | Voldoende commitment management | Bijhouden website | Versturen van nieuwsberichten | Rapporteren aan management | Goedkeuren van interne communicatie | Goedkeuren van externe communicatie |
| Directie (vertegenwoordiger) (REM) | | (X) | | | | | | X | X | | | X | X | | X | | X | X | | | X | X | X | X |
| Externe KAM-adviseur (TWA) | (X) | X | X | (X) | X | X | X | (X) | (X) | X | X | (X) | (X) | X | | X | (X) | (X) | (X) | (X) | (X) | (X) | (X) | |
| Communicatiemedewerker (secr.) | X | (X) | | X | | | | | | | | | | | | | | | X | X | | (X) | (X) | |

X Verantwoordelijke
(X) Ondersteunend

Maatregelen ter vermindering CO₂-emissies

Scope 1

| | Actie | Verantwoordelijke | Bijzonderheden en/of verwachte besparing | 2021 | | 2022 | | 2023 | | 2024 | | 2025 | |
|---------------------------|--|-------------------|--|-----------|--------|---------------------------|--------|---------------------------------|--------|---|--------|-----------|--------|
| | | | | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed |
| Projecten; gebruik diesel | Tijdig aanvragen van bouwstroom om niet afhankelijk te zijn van bijvoorbeeld een generator om bouwstroom te produceren | Projectleider | Aansluiting van bouwstroom blijkt nogal eens problematisch. Eigen aandeel blijft het tijdig aanvragen en er bovenop zitten. Uit het verleden is soms stroom van de opdrachtgever een mogelijkheid om gebruik van een aggregaat te voorkomen. Doel is altijd vanaf het begin af aan op bouwstroom. Het is niet in te schatten of gebruik van een aggregaat nodig is, op hoeveel projecten en hoeveel diesel er nodig is. | | | Leidschenveen (aggregaat) | | Geen aggregaten voor bouwstroom | | Tilburg Leijpark (tijdig aangevraagd, te laat aangesloten; aggregaat, mogelijk betaald door opdrachtgever; nog te onderzoeken) Eersel (nog aan te vragen) Roelofarendsveen (aangevraagd) Spijkenisse (nog aan te vragen) | | | |
| | Eventuele verwarming van de ruimten van het project op de bouwstroom uitvoeren i.p.v. met een aggregaat | Projectleider | In Kerkrade een combinatie van elektra (sporthal) en diesel (horeca en zwembad). Aandacht voor gevraagd bij projectleiders en uitvoerders op 04-apr-2023. | | | Heeft niet meer gespeeld | | Heeft niet meer gespeeld | | Heeft niet meer gespeeld | | | |

| | Actie | Verantwoordelijke | Bijzonderheden en/of verwachte besparing | 2021 | | 2022 | | 2023 | | 2024 | | 2025 | | |
|---|---|----------------------|---|-----------|----------|-----------|-------------|------------|-------------|-------------|-------------|-----------|--------|--|
| | | | | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | |
| Auto's op basis van fossiele brandstoffen | Auto's bij nieuwe aanschaf vervangen op basis van geformuleerd Reglement door zuiniger model/elektrisch | Directie | De hoeveelheid brandstof voor het wagenpark kent een grote jaarlijkse fluctuatie. 2021 was laag, vermoedelijk door Coronamaatregelen. 2022 was hoog, vermoedelijk door einde Corona-maatregelen. 2023 was weer laag, mogelijk onder meer door meer kilometers in privé-auto's en deels ingeleende medewerkers op projecten i.p.v. eigen medewerkers. Tevens wordt, vooruitlopend op een aangepast autobeleid, steeds meer aangestuurd op hybride en elektrisch rijden. Actie: Actualiseren autobeleid m.b.t. duurzaamheid | | | | | | | | | | | |
| | Indien relevant, aanpassen Reglement aan ontwikkelingen m.b.t. mobiliteit en 'autotechniek' | Directie | | | | | | | | | | | | |
| | Vervoerskilometers beperken door stimuleren carpoolen | Directie | Praktisch (agendatechnisch) komt dit niet van de grond. Blijven bewaken! | | Kerkrade | Kerkrade | Kerkrade | Zoetermeer | Zoetermeer | Zoetermeer | | | | |
| | Vervoerskilometers beperken door stimuleren overnachting bij 'project op afstand' | Directie | Speelde in 2021 en 2022 in Kerkrade. Speelt in 2023 m.b.t. teambuilding in Zoetermeer; 1 overnachting per week met helpt van het team. | | Kerkrade | Kerkrade | Kerkrade | Zoetermeer | Zoetermeer | Zoetermeer | | | | |
| Verhogen bewustwording medewerkers m.b.t. energieverbruik op kantoor en met de auto | Nieuwsbrief CO ₂ -prestatieladder in het kader van bewustwording (met o.m. het nieuwe rijden en energiebesparing op kantoor) | Externe KAM-adviseur | Deze mogelijke besparing loopt parallel met de mogelijke besparing door aanpassing van het wagenpark en niet separaat te bepalen of in te schatten. | | | | 17-jun-2022 | | 27-jul-2024 | 30-jun-2024 | 05-jul-2024 | | | |
| | Overwegen van het vrijwillig laten volgen van trainingen m.b.t. het nieuwe rijden | Directie | Eerst nieuw autobeleid afwachten en hierop laten inhaken. | | | | | | | | | | | |
| Verhogen bewustwording medewerkers | CO ₂ -prestatieladder inhoudelijk toelichten op bv-dag. | Directie | Eerste bv-dag na 08-jul-2022 was gepland op 23-jun-2023 maar door te veel afzeggingen uitgesteld naar 22 september 2023. Hier is dit geen onderwerp van gesprek geweest. Een nieuwe bv-dag is nog niet gepland in 2024. | | | | 08-jul-2022 | | 22-sep-2023 | | | | | |

Scope 2

| Actie | Verantwoordelijke | Bijzonderheden en/of verwachte besparing | 2021 | | 2022 | | 2023 | | 2024 | | 2025 | | |
|---------------------------|---|--|---|--------|-----------|-------------|-------------------------------|--|--|--|--|------------|--|
| | | | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | |
| Kantoor; verbruik elektra | Oude huurkantoor (Dr. Hub van Doorneweg 95) Bewustmaking medewerkers van hun invloed op verbruik. | Directie | | | | 17-jun-2022 | | | | | | | |
| | Nieuwe huurkantoor (Prof. Cobbenhagenlaan 35) Inkoop groene stroom | Directie | | | | | Navraag gedaan op 04-apr-2023 | | | | | | |
| | Nieuwe huurkantoor (Prof. Cobbenhagenlaan 35) Bewustmaking medewerkers van hun invloed op verbruik elektra | Directie | Stadsverwarming wordt verdeeld over de huurders van meerdere panden waardoor geen inzicht is op besparingen. Elektra is wel specifiek voor Pellikaan; na bekend worden huidig stroomverbruik hierover communiceren en stimuleren. Pas per mei 2024 pas 'berekening' te maken op basis van afrekening servicekosten. Communicatie via nieuwsbrief. | | | | | Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers | Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers | Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers | Delen verbruik elektra (en stadsverwarming) naar medewerkers | | |
| Kantoor; verbruik elektra | Nieuwe huurkantoor (Prof. Cobbenhagenlaan 35) Energiebesparende maatregelen | Directie | Deel van tl-verlichting is vervangen door LED-verlichting. Volledig vervangen van bestaande tl-verlichting nog niet onderzocht. | | | | | Lampen onderzoeken | Lampen onderzoeken | Lampen onderzoeken | | | |
| | | | Onderzoeken of de verlichting van open werkplekken gecompartmenteerd kan worden waardoor minder onnodig verlichting brandt. Deze besparing is al meegenomen in eerder ten doel gestelde besparing. Compartimentering uitgevoerd. | | | | | Compartimentering onderzoeken | Compartimentering uitgevoerd | | | | |
| | | | Stimuleren bij lage bezetting vergaderruimten te betrekken i.p.v. open werkplekken. Deze besparing is al meegenomen in eerder ten doel gestelde besparing. Geen realistische optie. | | | | | Stimuleren gebruik vergaderruimten | | | | | |
| Projecten; inkoop elektra | Onderzoeken wie de stroom dient te betalen en waar dit afgenomen gaat worden (opdrachtgever of nutsbedrijf) | Projectleider | Alleen de projecten in Zoetermeer en Cruquius hebben stroom van, en betaald door, de opdrachtgever. | | | | | Zoetermeer | Zoetermeer Cruquius | Zoetermeer Cruquius | Zoetermeer Cruquius | Zoetermeer | |
| | Grijze stoom tegen betaling geleverd door opdrachtgever omzetten naar Hollandse groene stroom | Projectleider | Indien de opdracht grijze stroom tegen betaling aanbiedt onderzoeken of eigen bouwstroom met Hollandse groene stroom mogelijk is: Indien van toepassing... besparing zo'n 35 ton CO₂ per project. | | | | | Heeft niet gespeeld | Heeft niet gespeeld | Heeft niet gespeeld | | | |

| | Actie | Verantwoordelijke | Bijzonderheden en/of verwachte besparing | 2021 | | 2022 | | 2023 | | 2024 | | 2025 | |
|------------------------------------|--|----------------------|---|-----------|--------|---------------------------------|---|---|---|--|---|--|--|
| | | | | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed |
| | Inkoop groene stroom indien leverbaar bij een energieleverancier op het projectadres | Projectleider | Zit nu 'in het systeem'. Sinds bekend is 'hoe het werkt' alleen nog Hollandse groene stroom afgesloten of projecten waar de opdrachtgever de stroom betaalt. Uitzondering is Leidschenveen waar de stroom destijds niet is overgezet naar Hollandse groene stroom. Ook bij komende projecten Roelofarendsveen (start 2 ^e helft 2024), Eersel (start 2 ^e helft 2024) en Spijkenisse (start 1 ^e helft 2025) regelen. | | | Montfort Krimpen aan den IJssel | Montfoort Krimpen aan den IJssel Leidschenveen | Montfoort Krimpen aan den IJssel Leidschenveen | Montfoort Krimpen aan den IJssel Leidschenveen | Krimpen aan den IJssel Son en Breugel Tilburg | Son en Breugel Tilburg Roelofarendsveen Eersel | Roelofarendsveen Eersel Spijkenisse | Roelofarendsveen Eersel Spijkenisse |
| Elektrische auto's | Overwegen van het vrijwillig laten volgen van trainingen m.b.t. het nieuwe rijden | Directie | Nog niet in te schatten. Beslissen na invoering aangepast autobeleid. | | | | | | | | | | |
| | Groei elektrische auto's | Directie | De verlaging van de CO ₂ -emissie door de vervanging van diesel- en benzineauto's door elektrische betekent een verlaging van de CO ₂ -emissie bij scope 1 en een verhoging van de CO ₂ -emissie van scope 2. | | | | | | | | Groei EV gestart | | |
| | Opvragen soort energie bij diverse leveranciers | Externe KAM-adviseur | Stoom voor elektrische auto's bestaat uit meerdere aanbieders en stroomverbruik thuis. Gezien de huidige CO ₂ -uitstoot en verschillende bronnen (nog) niet achter splitsing naar grijs en Hollandse groene stroom aangegaan. | | | | | | | | | | |
| Verhogen bewustwording medewerkers | Energie verbruikende apparaten/verlichting die niet worden/wordt gebruikt uitzetten | Medewerkers | Deze besparing is niet in te schatten en bepalen. In 2022 gevraagd; besloten dit in 2023 niet te doen maar om het jaar. Meenemen in nieuwsbrief over 2023. | | | 17-jun-2022 | | | 27-jul-2023 | | 05-jul-2024 | | |
| | Nieuwsbrieven CO ₂ -prestatieladder m.b.t. besparing elektra | Externe KAM-adviseur | Door het lange uitblijven van de CO ₂ -emissiecijfers over 2023 is hierover sinds 27-jul-2023 meer gecommuniceerd. | | | 17-jun-2022 | | | 27-jul-2023 | | 05-jul-2024 | | |
| | CO ₂ -prestatieladder inhoudelijk toelichten op bv-dag | Directie | Zie bij scope 1. | | | X | 08-jul-2022 | 23-jun-2023 | 22-sep-2023 | | | | |

Scope 3

| | | | | 2021 | | 2022 | | 2023 | | 2024 | | 2025 | |
|------------------------------------|--|-------------------|--|-----------|--------|-----------|--------|-----------|--------|-----------|--------|-----------|--------|
| Actie | | Verantwoordelijke | Bijzonderheden en/of verwachte besparing | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed | uitvoeren | gereed |
| Zakelijke kilometers met privéauto | Minder gebruik van privéauto door minder zakelijk rijden, mogelijk door carpoolen te promoten. In de praktijk is de inschatting dat hier geen winst valt te behalen, mede gezien de stijging in 2022 en 2023 ten opzichte van 2021 | Directie | Niet vast te stellen. | | | | | | | | | | |